

Klimaatongelijkheid centraal tijdens Arena Sessie

5 mei 2011

Onderdeel: Wageningen UR Glastuinbouw

In het project 'Samenwerken aan Vaardigheden' heeft Wageningen UR Glastuinbouw meegewerkt aan de Arena Sessie over klimaatongelijkheid in kassen. Tijdens deze bijeenkomst gingen deskundigen in op het meten van het kasklimaat, de mogelijkheden om dergelijke metingen te interpreteren en perspectieven om klimaatongelijkheid op te lossen. Zo'n 25 telers en tien andere geïnteresseerden waren aanwezig. Zij discussieerden over de praktische kanten van het beperken van klimaatongelijkheid.

De kassen van tegenwoordig zijn steeds groter en hoger en er komen steeds meer technieken beschikbaar in die van invloed zijn op het klimaat. Horizontale en verticale temperatuurverschillen vormen echter nog steeds een veel voorkomend probleem. Klimaatongelijkheid leidt tot ongelijke groei en kan leiden tot schimmelziekten en afwijkingen zoals vochtblaadjes en bladrandjes. Om dit soort problemen te voorkomen, gebruiken telers vaak extra energie. Het oplossen van klimaatongelijkheid is ook daarom gewenst.

Wandelende meetbox

Tijdens de Arena Sessie hield Jos Balendonck van Wageningen UR Glastuinbouw een inleiding over meetmethodes. Zijn stelling is dat een groot aantal minder nauwkeurige meetpunten beter inzicht geeft in klimaatverschillen dan één enkele zeer precieze meting. De investering in een dergelijk netwerk van veel kleinere, eenvoudige sensoren (tussen de 10 en de 30 sensoren per hectare) loont daarom meer dan het ophangen van een dure meetbox, volgens de onderzoeker. De vraag blijft wel wat te doen met die kennis. Bas Knoll van TNO vertelde over verschillende modellen die het kasklimaat beschrijven en die straks bij kunnen dragen aan een intelligentere regeling van het klimaat. Balendonck ziet daarvoor mogelijkheden in combinatie met een 'wandelende meetbox'. Knoll liet ook nog een aantal ideeën voor oplossingen zien, waaronder een innovatieve luchtslang en het ventileren met luchtramen in meerdere zones.

Voorkom lekken

In de discussie werd verder ingegaan op maatregelen die telers nu al nemen om klimaatverschillen te verminderen. Één van de zaken die aan de orde kwam, was dat het vooral de buitenomstandigheden zijn die klimaatongelijkheid in de kas veroorzaken. Het is daarom zaak om ervoor te zorgen dat de kas goed gesloten is en blijft. Een tip die gegeven werd, was om regelmatig de ramen en de schermen te controleren en om lekken vervolgens aan te pakken.

Andere suggesties die werden gedaan, was zorgen voor voldoende kasluchtcirculatie om horizontale en verticale verschillen te nivelleren, compartimenteren en het aanbrengen van nokschotjes.. Tot slot was er discussie om te gaan werken met een lichte overdruk in de kas zodat buiteninvloeden zo veel mogelijk worden beperkt.

Samenwerken aan Vaardigheden is een gezamenlijk initiatief van GreenQ Improvement Centre, Wageningen UR Glastuinbouw, Priva, Wilk van der Sande en TNO met als doel de toepassing van nieuwe, duurzame technologie in de tuinbouw te bevorderen. Het Ministerie van E,L&I en de Provincie Zuid-Holland financieren het project.

Contact

Eric Poot

[visitekaartje](#)

eric.poot@wur.nl

» **meer Contact**